

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A PRÁVO

JUDr. Ilona Jančářová, Ph.D.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - POJEM

Prostor, který má vlastnosti umožňující existenci živých organismů

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - POJEM

Vývoj pojmu:

- Statická definice
- Dynamická definice
- Systémová definice

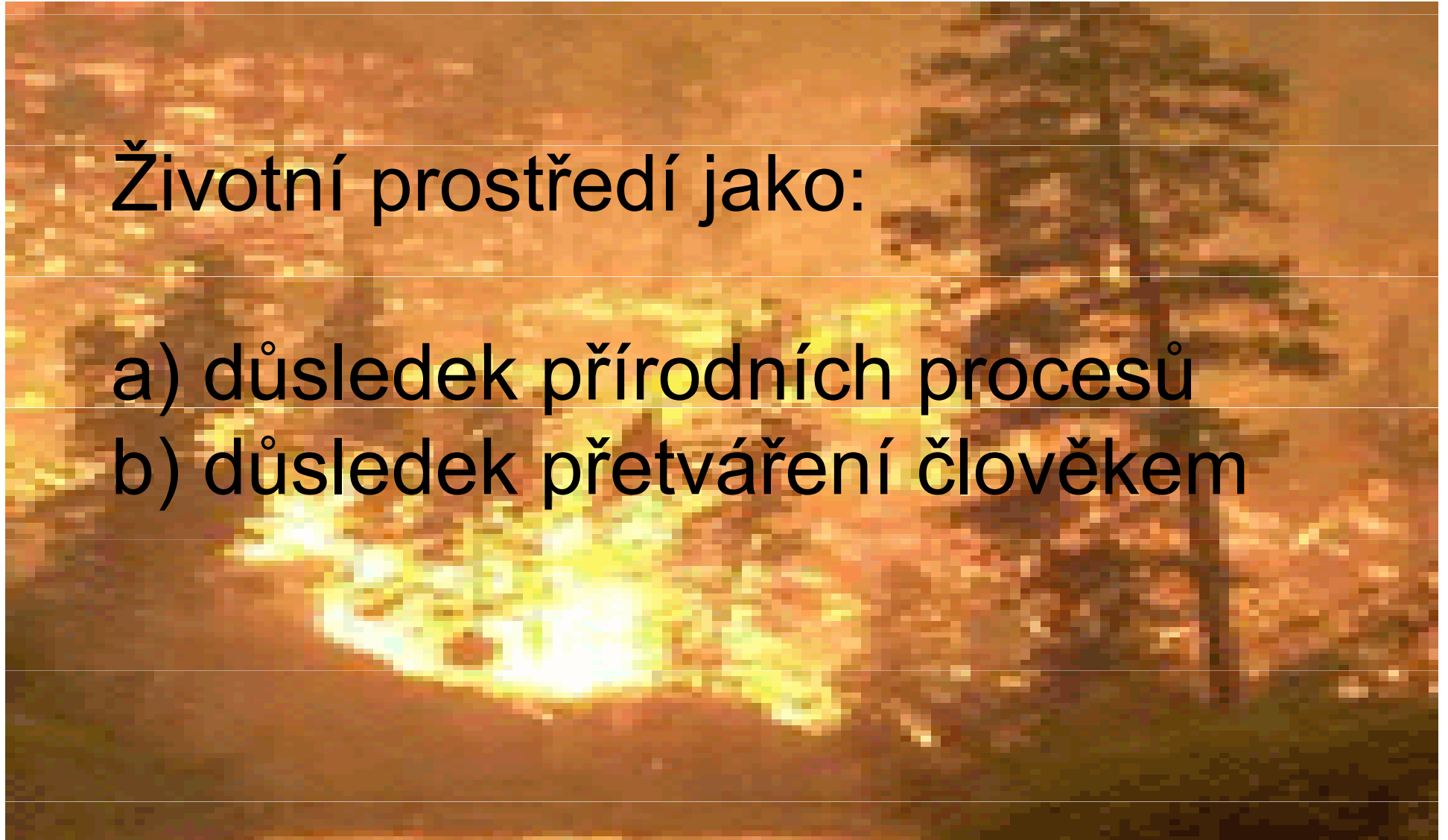

Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje (Z.č. 17/1992 Sb., o životním prostředí)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - POJEM

Životní prostředí jako:

- a) důsledek přírodních procesů
- b) důsledek přetváření člověkem

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - POJEM

Součásti životního prostředí:

- a) hmotné části reálného světa
 - přírodní
 - umělé

- b) nehmotná složka

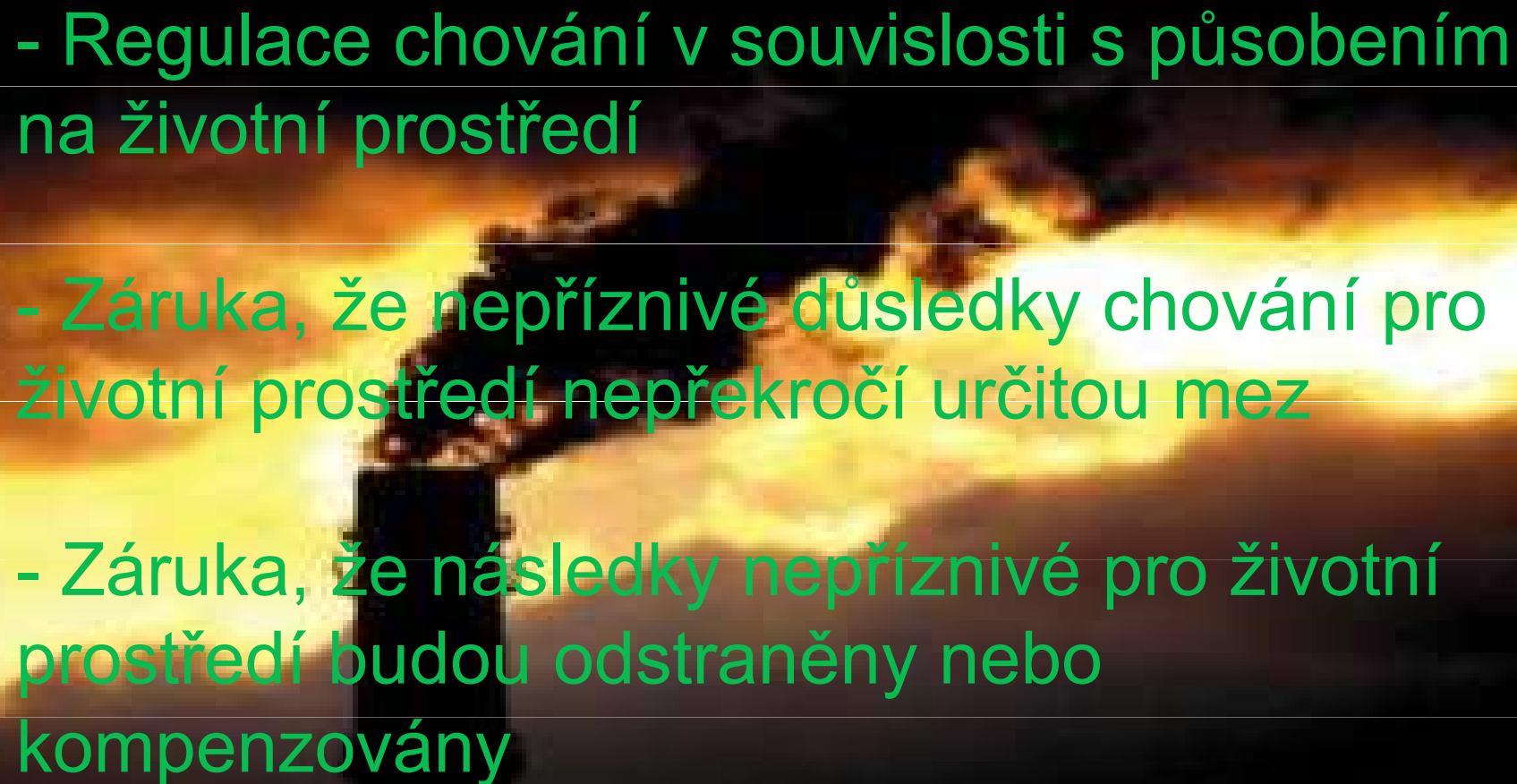

SLOŽKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- Ovzduší
- Voda
- Horniny
- Půda
- Organismy
- Ekosystémy
- Energie

PRÁVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

-
- Regulace chování v souvislosti s působením na životní prostředí
 - Záruka, že nepříznivé důsledky chování pro životní prostředí nepřekročí určitou mez
 - Záruka, že následky nepříznivé pro životní prostředí budou odstraněny nebo kompenzovány

PRÁVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

**Soubor právních norem a institutů regulujících společenské vztahy související s péčí o životní prostředí
(tj. jeho ochrana a reprodukce)**

Zvláštnosti společenských vztahů

PRÁVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Normy:

- Hmotněprávní
- Procedurální
- Kompetenční

(Prof. Damohorský)

PRÁVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Metoda právní regulace:

- veřejnoprávní s prvky metody soukromoprávní

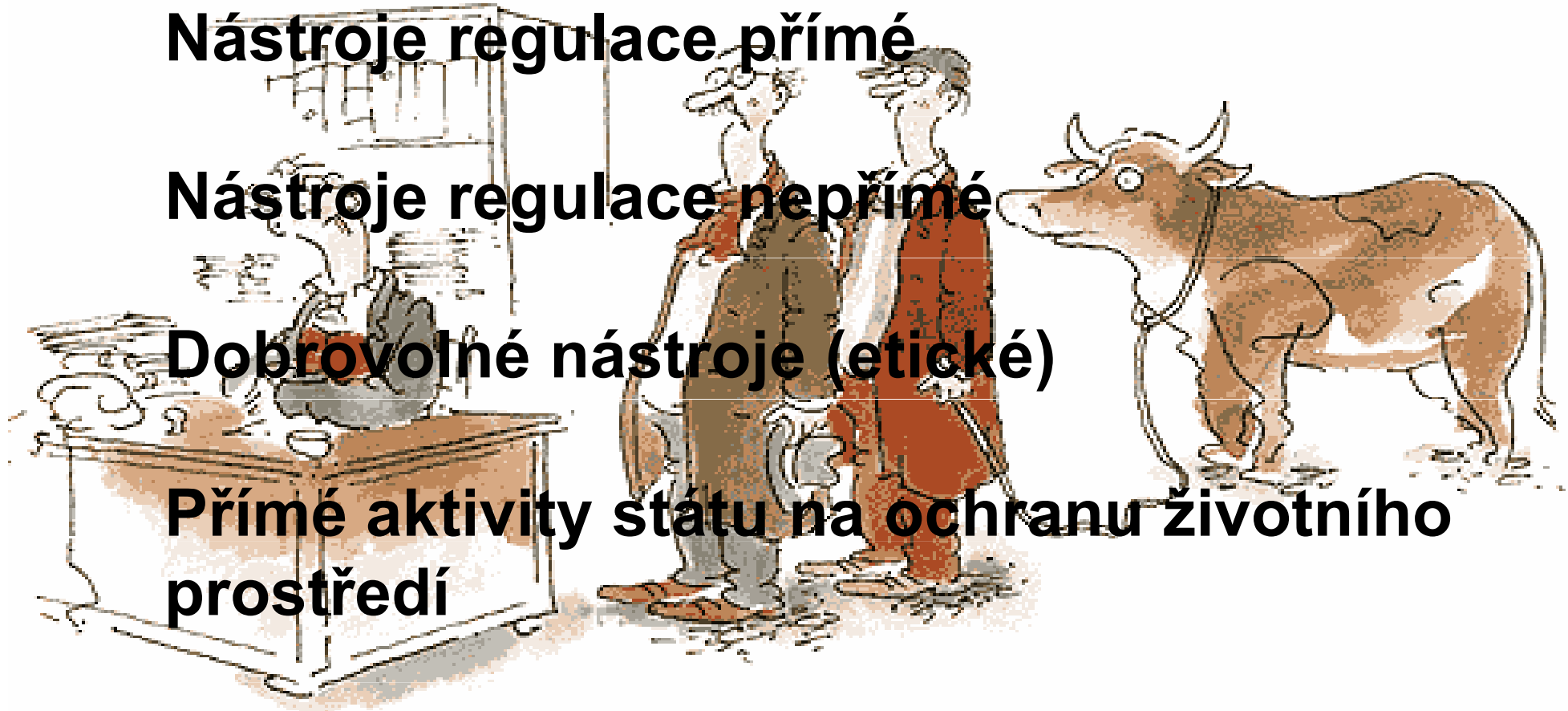
VEŘEJNOPRÁVNÍ METODA REGULACE

Nástroje regulace přímé

Nástroje regulace nepřímé

Dobrovolné nástroje (etické)

**Přímé aktivity státu na ochranu životního
prostředí**

DOBRY DEN, PANE UŘAD. TÓ JSME ZASE MY. ALE PO ZKUŠENOSTECH S VÁMA
Z MINULA JSME SLDNĚS RADEŇI VZALI TLUMOČNÍKA.

NÁSTROJE PŘÍMÉ REGULACE

- Všeobecné nástroje prevence
- Limity znečišťování a znečištění
- Požadované technologie
- Administrativní nástroje
- Zákazy, příkazy a omezení
- Plošné mechanismy ochrany
- Kontrola, donucení, sankce
- Pravidla pro odstraňování protiprávních stavů

NÁSTROJE NEPŘÍMÉ REGULACE

- Ekonomické nástroje

DOBROVOLNÉ NÁSTROJE REGULACE

Dobrovolné environmentální dohody

PŘÍMÉ AKTIVITY STÁTU

Například:

- **Provozování NP**
- **Hospodaření s lesy ve státním vlastnictví**
- **Vlastnictví kulturních památek**
- **Vykupování půdy a jiného majetku za účelem ochrany**
- **Uzavírání zakázek na opatření ke zlepšení životního prostředí apod.**

SOUKROMOPRÁVNÍ METODA REGULACE

Odpovědnost za škodu
Sousedské vztahy

PRAMENY PRÁVA ŽP

- **Ústava a LZPS**
- **Předpisy obecného průřezového charakteru**
- **Složkové předpisy**
- **Předpisy upravující aktivity nebezpečné pro životní prostředí**

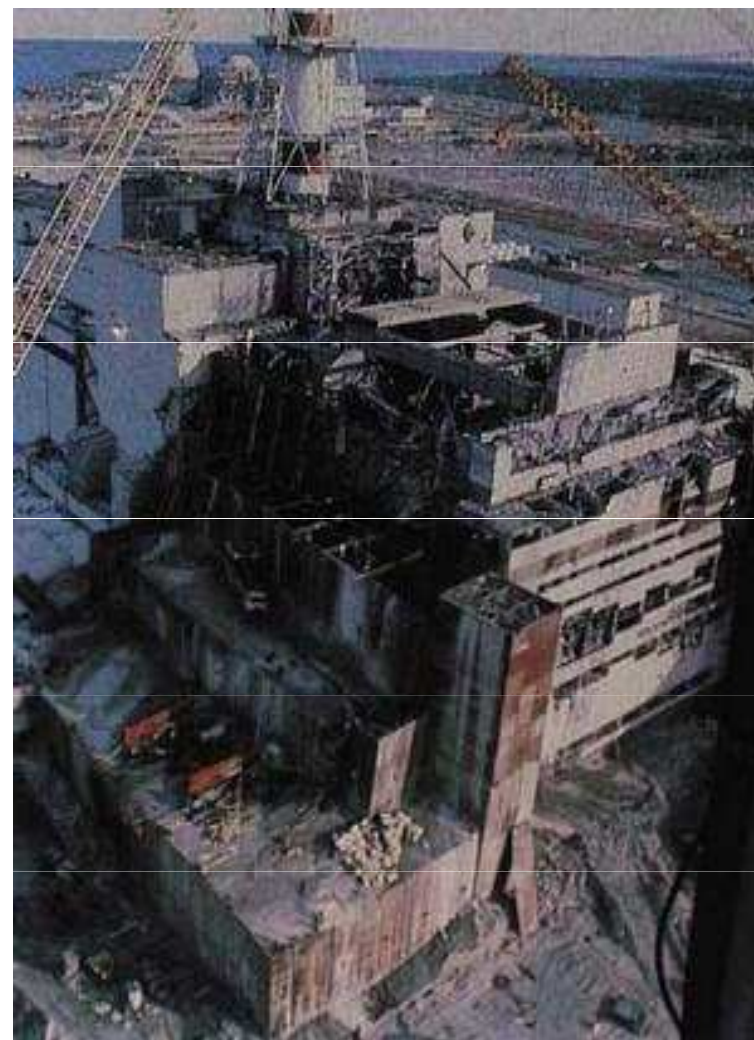
PRÁVO ŽP V SYSTÉMU PRÁVA

- Právo správní
- Právo finanční
- Právo ústavní
- Právo trestní
- Právo občanské
- Právo pozemkové
- Právo pracovní
- Právo mezinárodní
- Právo evropské

PRINCIPY PRÁVA ŽP

- **Princip nejvyšší ochrany**
- **Princip ochrany ŽP jako celku**
- **Princip TUR (§ 6)**
- **Princip únosného zatížení území (§ 5, 11)**
- **Princip přípustné míry znečištění ŽP (§ 12)**
- **Princip prevence (§ 17)**
- **Princip předběžné opatrnosti**
- **Princip znečišťovatel platí**
- **Princip účasti veřejnosti**

PODAŘÍ SE TO ... ?

